

Є. А. Виходов,  
аспірант, Комунальний заклад вищої освіти "Дніпровська академія неперервної освіти"  
Дніпропетровської обласної ради  
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3264-9341>

DOI: 10.32702/2306-6814.2023.10.156

## ВИЗНАЧЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО НАГЛЯДУ ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ

Ye. Vykhodov,  
Postgraduate student, Communal Institution of Higher Education Dnipro Academy  
of Continuing Education of Dnipropetrovsk regional council

### DEFINITION OF ADMINISTRATIVE SUPERVISION OVER THE ACTIVITIES OF LOCAL SELF-GOVERNMENT BODIES IN SCIENTIFIC RESEARCH

*У статті визначено основні напрями дослідження адміністративного нагляду за діяльністю органів місцевого самоврядування, узагальнено наукові погляди та виявлено невирішені аспекти, які потребують подальшого вивчення. Підтверджено відсутність єдності наукових поглядів на систему адміністративного нагляду за діяльністю органів місцевого самоврядування. Проаналізовано наукові положення щодо розгляду нагляду як більш широкого поняття порівняно із контролем та державного контролю як форми державного нагляду. Виявлено наявність ідентифікації "контролю" і "нагляду" як синонімів на рівні теоретичних розробок та нормативно-правових актів. Узагальнено ключові критерії визначення адміністративного контролю та адміністративного нагляду за діяльністю органів місцевого самоврядування. Підтверджено висновок, що для подальшого поглиблення знань про адміністративний нагляд за діяльністю органів місцевого самоврядування необхідно більше уваги приділити врахуванню наслідків еволюції інституту місцевого самоврядування в системі публічної влади, змін, які відбулися у відносинах держави та місцевого самоврядування під впливом децентралізації влади, міжнародних стандартів місцевого самоврядування.*

*The article defines the main areas of research of administrative supervision of the activities of local self-government bodies, summarizes scientific views and reveals unresolved aspects as a background for further development of new scientific provisions and proposals for their practical application. The lack of unity of vision of the theoretical foundations of the system of administrative supervision over the activities of local self-government bodies is confirmed. This situation is caused by theoretical gaps in the understanding of the relationship between the concepts of "administrative control" and "administrative supervision" and the results of transformation of the control and supervision activities of public authorities under the conditions of a contemporary democratic state.*

*Scientific points of view on supervision as a broader concept compared to control, state control as a form of state supervision are revealed. At the same time, the level of consideration of "control" and "supervision" as synonyms at the level of theoretical provisions and regulatory legal enactments is revealed. The key features of the definition of administrative control and administrative supervision over the activities of local self-government bodies are summarized. Such features are: possibility or lack of possibility of a state control (control and supervisory functions) subject to independently eliminate or interfere in the current activities of the subject under control, to bring to liability; the subject field of administrative control and administrative supervision (delegated powers of the executive power of local self-government bodies or own powers of local self-government bodies). The conclusion is confirmed that in order to further deepen the knowledge of administrative supervision over the activities of local self-government bodies, it is required to pay more attention to*

***taking into account the results of the evolution of the institution of local self-government as a form of public power, transformation of relations between the state and local self-government under the influence of power decentralization, international standards of local self-government.***

*Ключові слова: адміністративний нагляд, адміністративний контроль, контрольно-наглядові функції, місцеве самоврядування, відносини держави та місцевого самоврядування.*

*Key words: administrative supervision, administrative control, control and supervisory functions, local self-government, relations between the state and local self-government.*

## ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Побудова сучасної системи місцевого самоврядування, забезпечення ефективності діяльності органів місцевого самоврядування передбачає врахування цілої низки аспектів, пов'язаних із продовженням реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні. Одним із найбільш гострих питань є визначення засад регулювання відносин у сфері адміністративного нагляду за діяльністю органів місцевого самоврядування. Актуальним науковим завданням є вивчення теоретичних розробок за цим напрямом наукового пошуку.

## АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Останнє десятиліття позначилося значним зростанням уваги дослідників, експертів та практиків до проблем місцевого самоврядування. За цей період накопичено значний обсяг наукових робіт, присвячених визначенню основ фінансової, правової, організаційної автономії місцевого самоврядування. Особливе місце серед розробок належить питанням врегулювання обсягу повноважень місцевих рад та їх виконавчих органів, формування оптимальної територіальної основи для діяльності органів публічної влади, пошуку нових інструментів розвитку територіальної громади, місцевої демократії. Водночас залишається низка питань, які не знайшли свого вирішення як на теоретичному, так і практичному рівні, зокрема, що стосується системи адміністративного нагляду за діяльністю органів місцевого самоврядування. Проте ця проблематика досить широко висвітлена в публікаціях, присвячених дослідженню правових основ побудови та здійснення адміністративного контролю та нагляду за діяльністю органів місцевого самоврядування [9—11; 1—6; 8]. Предметом уваги стали наступні напрями:

- конституційно-правовий аспект побудови механізму адміністративного контролю за діяльністю органів місцевого самоврядування (М. Пухтинський) [9];
- співвідношення контролю та нагляду в законодавстві (А. Денисова) [2], правове регулювання адміністративного нагляду та контролю за діяльністю органів місцевого самоврядування (М. Петришина, Б. Стрілець) [8], адміністративно-правові проблеми державного контролю за діяльністю органів місцевого самоврядування (Н. Мішина) [6];
- адміністративно-правове забезпечення законності органів місцевого самоврядування (Р. Сопільник, С. Єсімов, М. Ковалів) [10], державний контроль та нагляд за додержанням законності в діяльності органів і посадових осіб місцевого самоврядування (В. Величко) [1];
- теоретико-методологічні основи контролю органів місцевого самоврядування (С. Тимофєєв, І. Домущей) [11], теоретико-правова сторона контролю та зарубіжний досвід у сфері визначення правових основ контролю за діяльністю органів місцевого самоврядування (Є. Мінакова (Є. Касяненко) [3—5];

Поряд із поглибленням знань про інститут адміністративного нагляду подальшого уточнення потребують поняття "адміністративний контроль" та "адміністративний нагляд". Актуальним науковим завданням є обґрунтування концепту гармонізації конституційно-правових засад організації та функціонування місцевого самоврядування з урахуванням завдань і результатів реформи у цій сфері.

## МЕТА ДОСЛІДЖЕННЯ

Метою статті є визначення основних напрямів дослідження адміністративного нагляду за діяльністю органів місцевого самоврядування, узагальнення наукових поглядів та виявлення невирішених аспектів як підґрунтя для подальшої розробки нових наукових положень і пропозицій їх практичного застосування.

## РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Важливим завданням на сучасному етапі залишається уточнення правової та управлінської сутності адміністративного нагляду. Аналіз наукових публікацій виявляє сформованість різних підходів до розгляду основних понять у цій сфері. Так, можна виокремити зосередженість дослідників або на понятті "адміністративний контроль", або "адміністративний нагляд", зустрічається їх отождествлення в наукових публікаціях, що знаходить своє відображення й на рівні законодавчих актів. Значно менше уваги приділено дослідженню співвідношення адміністративного контролю та нагляду. Відповідно до основних питань, потребуючих наукового осмислення слід віднести уточнення сутності та змісту цих понять.

Так, розглядаючи адміністративний контроль, М. Пухтинський відзначає його спрямованість на забезпечення контролю держави за здійсненням делегованих повноважень виконавчої влади органами місцевого самоврядування, їх виконавчо-розпорядчою діяльністю, законністю актів органів і посадових осіб місцевого самоврядування [9, с. 68]. Дослідник підкреслює розгалуженість та наявність широкого кола суб'єктів державного контролю та конкретизує суб'єкти адміністративного контролю у складі державного контролю. Перегляд суб'єктів адміністративного контролю дає змогу відзначити їх наявність на центральному та місцевому рівнях: Кабінет Міністрів України, центральні органи виконавчої влади, місцеві державні адміністрації, територіальні органи центральних органів виконавчої влади [9, с. 68—69]. Крім того, в межах адміністративного контролю виокремлюється законодавчий (конституційний контроль, контроль, що визначається в статутному законодавстві як то актах про Кабінет Міністрів України, центральні органи виконавчої влади, місцеве самоврядування, місцеві органи виконавчої влади, нормативно-галузевий контроль), інституційний (органи виконавчої влади, органи і посадові особи місцевого самоврядування як суб'єкти та об'єкти контролю), організаційний контроль (процедури контрольної діяльності органів влади, визначені в процесуальному праві) [9, с. 69—70].

Стосовно ключових ознак понять "контроль" та "нагляд" Р. Сопільник, С. Єсімов, М. Ковалів зауважують, що виходячи з перебування органів місцевого самоврядування поза системою органів державної влади, контроль може здійснюватися "тільки за переданими державними повноваженнями або за витрачанням коштів, отриманих з державного або місцевого бюджету", в інших випадках може здійснюватися нагляд [10, с. 176, 180, 182]. Крім того, дослідники зважають на два виміри контролю: як функцію управління; як форму діяльності щодо забезпечення законності [10, с. 178]. З цього приводу слід уточнити, що контроль як функція управління відображає управлінську діяльність, процес управлінської діяльності.

Для побудови ефективного адміністративного нагляду особливого значення набуває завдання визначення дієвого механізму забезпечення законності. Водночас відзначається відсутність єдності наукових поглядів на такий механізм [10, с. 176]. Р. Сопільник, С. Єсімов, М. Ковалів виявляють зосередженість на таких адміністративно-правових способах забезпечення законності як контроль, нагляд, контрольно-наглядова діяльність, оскарження та моніторинг [10, с. 178]. У той же час підкреслюється схожість думок на контроль як форму діяльності щодо забезпечення законності: активна діяльність, що включає спостереження, аналіз, втручання в діяльність, регулювання (коригування), відновлення, притягнення винних до відповідальності, аналіз причин і умов, що сприяли вчиненню правопорушень [10, с. 179]. Відповідно до основних характеристик контролю щодо забезпечення законності відносять: відносини співвідпорядкованості або підвідомчості; владний характер; можливість органів, здійснюючих контроль, застосовувати широкий перелік заходів реагування залежно від результатів контролю (відновлювальні, контрольно-попереджувальні) [10, с. 179].

Одночасно науковці звертають увагу на важливості нагляду як адміністративно-правового способу забезпечення законності, який включає: перевірку виконання законів, інших правових приписів, діяльності органів, посадових осіб на предмет відповідності вимогам закону; прийняття спеціальних заходів за результатами нагляду, перелік яких чітко визначений законом з метою відновлення порушеної законності [10, с. 180]. У якості мети адміністративного нагляду визначається "забезпечення безпеки громадян, суспільства, держави, належної якості товарів і послуг [10, с. 181]. Відповідно до основних складників адміністративного нагляду відносять:

- виявлення та припинення правопорушень;
- попередження та відновлення встановленого порядку;
- притягнення винних до відповідальності [10, с. 181].

Заслуговує на увагу твердження Р. Сопільника, С. Єсімова, М. Коваліва щодо дискусійності розгляду контрольно-наглядової діяльності як самостійного способу забезпечення законності й віднесення її до однієї з форм контролю або нагляду (на основі врахування того, що контрольно-наглядова діяльність об'єднує елементи нагляду та контролю) [10, с. 181].

За висновком С. Тимофєєва, І. Домуща ключовою відмінністю контролю від нагляду є те, що контролюючий орган має право втручатися в оперативну діяльність підконтрольного та самостійно притягувати винних до правової відповідальності. Контроль визначається як функція держави та суспільства, яка полягає в застосуванні наглядових, оціночних механізмів за діяльністю органів, структур, організацій та дотриманням, виконанням законодавства, норм, що можуть бути встановлені державою, окремою організацією для стандартів виконавчої дисципліни, якості управління [11, с. 56].

Схожу позицію висловлює Н. Мішина розглядаючи державний контроль як право певного державного органу перевіряти діяльність суб'єкта та самостійно усувати чи самостійно наполягати на усуненні виявлених недоліків. Зі свого боку державний нагляд визначається як право певного державного органу перевіряти діяльність суб'єкта без можливості самостійно усувати чи самостійно наполягати на усуненні виявлених недоліків [6, с. 160—161].

Аналізуючи законодавство М. Петришина, Б. Стрілець зазначають, що на рівні нормативно-правових актів в Україні можна виокремити державний адміністративний нагляд та державний адміністративний контроль (відносно власних повноважень та делегованих повноважень органів місцевого самоврядування) [8, с. 212]. Робиться висновок про розгалуженість, несистемність нормативно-правових актів, регулюючих різні аспекти контролю та адміністративного нагляду за діяльністю органів місцевого самоврядування, що містить ризики надмірного контролю, дублювання функцій різних контролюючих суб'єктів, неналежного рівня усунення правопорушень [8, с. 214].

Вивчаючи міжнародні стандарти у сфері місцевого самоврядування Є. Касяненко висловлює думку про те, що у державах, які приєдналися до Європейської хартії місцевого самоврядування, "має законодавчо обмежуватись державний і активно розвиватись демократичний громадський контроль за діяльністю органів місцевого самоврядування" [3, с. 17]. Авторка пропонує розглядати поняття "державний контроль за діяльністю органів місцевого самоврядування" як цілеспрямовану, офіційну, систематичну діяльність уповноважених органів державної влади в інтересах суспільства і громади засобами спостереження, аналізу, перевірки діяльності органів місцевого самоврядування з метою забезпечення права і законності, що здійснюється у визначених законом межах і передбачає застосування мінімальних необхідних заходів впливу. Також підкреслюється, що державний нагляд є формою державного контролю [4, с. 22].

А. Денисова зауважує, що в законодавчих актах контроль та нагляд розглядаються як синоніми. Водночас наголошується на превентивному та профілактичному характері державного нагляду, поєднанні в законодавстві ознак позитивної та негативної діяльності щодо забезпечення нагляду. Авторка робить висновок про більш широкий зміст поняття "нагляд" ніж "контроль" [2, с. 24].

Серед особливостей вітчизняного законодавчого регулювання відносин у цій сфері А. Пугач, В. Сиченко, Т. Молодченко, Т. Тарасенко відзначають орієнтування на застосування поняття "контроль", що спирається на конституційну норму про підконтрольність органів місцевого самоврядування органам виконавчої влади з питань реалізації делегованих їм повноважень органів виконавчої влади. Дослідники зауважують на потребі більш широкого розгляду концепту нагляду, що передбачає розширення кола його суб'єктів, форм і варіантів здійснення. Бачення подальшого розвитку системи нагляду за діяльністю органів місцевого самоврядування пов'язуються з виокремленням управлінської діяльності органів і посадових осіб місцевого самоврядування як сфери нагляду за ефективністю виконання їх функцій і повноважень, подальшою спеціалізацією контрольно-наглядових функцій, а також розвитком форм державної допомоги у вигляді порад, рекомендацій, консультацій щодо організації та функціонування органів місцевого самоврядування, реалізації їх завдань і функцій [13, с. 477—478]. Такі погляди відображають сучасні підходи до розгляду взаємовідносин держави та місцевого самоврядування, заснованих на зміцненні демократичних засад публічного управління та адміністрування.

З приводу удосконалення правового регулювання питань державного контролю та нагляду за діяльністю органів місцевого самоврядування висловлюються різні думки, зокрема В. Величко обґрунтовує необхідність закріплення на законодавчому рівні виключного переліку випадків для здійснення контролю та нагляду [1, с. 100]. Висувається загальна пропозиція врегулювання процедури здійснення нагляду і контролю в муніципальній сфері [1, с. 110]. Петришина М., Стрілець Б. розглядають доцільність прийняття окремого нормативно-правового акту з метою систематизації законодавчого визначення та регулювання різних аспектів адміністративного нагляду та контролю за діяльністю органів місцевого самоврядування [8, с. 207]. На сучасному етапі продовжується науковий дискурс, визнається факт того, що правова концепція державного контролю за діяльністю органів місцевого самоврядування перебуває у процесі формування [5, с. 64, 71].

Результати дослідження дозволяють актуалізувати потребу врахування такого чинника удосконалення системи адміністративного нагляду за діяльністю органів місцевого самоврядування як втілення міжнародних стандартів у цій сфері. Серед іншого йдеться про Європейську хартію місцевого самоврядування, в якій 8 статтю присвячено адміністративного нагляду [12]. У Хартії положення про адміністративний нагляд окреслюють загальну ідею, точніше філософію нагляду, пов'язану з контролем підпорядкування та стосуються "вимоги до попереднього дозволу на дії або підтвердження дій щодо скасування рішень органів місцевої влади, бухгалтерського обліку тощо" [7, с. 3—4]. Відповідно прослідковується тісне змістовне переплетіння нагляду та контролю, де нагляд відображає діяльність в основі якої "контроль підпорядкування". Так, адміністративний контроль передусім стосується питання про законність дій на рівні місцевої влади (не доцільності, а саме законності), інший предмет контролю (нагляду) пов'язується з делегованими повноваженнями та можливістю органу, який делегує повноваження, здійснювати нагляд за їх виконанням [7, с. 4].

## ВИСНОВКИ

Таким чином, дослідження дає змогу простежити відсутність єдності теоретичного бачення системи адміністративного нагляду за діяльністю органів місцевого самоврядування, що значною мірою зумовлюється певною змістовною невизначеністю співвідношення понять "адміністративний контроль" та "адміністративний нагляд". У наукових публікаціях обґрунтовуються погляди на державний контроль як форму державного нагляду, на нагляд як більш широке поняття порівняно із контролем. Значну увагу приділено визначенню рівнів, суб'єктів, видів контролю за діяльністю органів місцевого самоврядування. Виявлено підхід до розгляду контролю та нагляду як синонімів, звернення до окремих нормативно-правових актів, де ці поняття не розмежовуються. Зазначене підтверджує потребу ґрунтовного аналізу законодавчих основ у цій сфері. З'ясовано, що в питанні розмежування цих понять науковці визначають таку ознаку як можливість чи неможливість суб'єкта державного контролю самостійно усувати або втручатися в поточну діяльність підконтрольного суб'єкта, притягувати до відповідальності. Відповідно державний нагляд розглядається у межах права певного державного органу перевіряти діяльність суб'єкта без можливості самостійно усувати чи самостійно наполювати на усуненні виявлених недоліків. До того ж кращому розумінню сутності нагляду та контролю сприяє виокремлення такої ознаки як предметне поле адміністративного контролю та адміністративного нагляду (делеговані повноваження виконавчої влади органів місцевого самоврядування або власні

повноваження органів місцевого самоврядування). Водночас критерій "власні — делеговані повноваження" у забезпеченні адміністративного нагляду потребує більш ґрунтовного вивчення.

Результати наукового пошуку дозволяють зробити висновки, що для подальшого осмислення проблематики адміністративного нагляду за діяльністю органів місцевого самоврядування слід більше уваги приділити врахуванню результатів еволюції інституту місцевого самоврядування як форми публічної влади, трансформації відносин держави та місцевого самоврядування під впливом децентралізації влади, міжнародних стандартів місцевого самоврядування. Розкриття виявлених аспектів дасть можливість більш комплексно підійти до вивчення сучасної теорії та практики здійснення контрольно-наглядових функцій органів державної влади. Особливий інтерес становлять напрацювання у галузі публічного управління та питань реалізації функції контролю та її розвитку в умовах сучасної держави.

## Література:

1. Величко В. О. Державний контроль та нагляд за додержанням законності в діяльності органів та посадових осіб місцевого самоврядування. Державне будівництво та місцеве самоврядування. 2016. Вип. 32. С. 95—114. URL: [https://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/12178/1/Velichko\\_95-114.pdf](https://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/12178/1/Velichko_95-114.pdf) (дата звернення: 28.04.2023).
2. Денисова А. В. Про співвідношення контролю та нагляду в чинному законодавстві: проблемні питання визначення. Науковий вісник Ужгородського університету. 2016. Том 2, Вип. 41. С. 22—25. URL: [http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis\\_nbuv/cgiirbis\\_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID&S21REF=10-&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP\\_meta&C21COM=S&2\\_S21P03=FILE%3D&2\\_S21STR=nvuzhpr\\_2016\\_41%282%29\\_\\_6](http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID&S21REF=10-&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILE%3D&2_S21STR=nvuzhpr_2016_41%282%29__6) (дата звернення: 28.04.2023).
3. Касяненко Є. Зарубіжна практика здійснення контролю за діяльністю органів місцевого самоврядування: теоретико-правовий аналіз. Jurnalul juridic national: teorie si practica (Молдова). 2019. № 6. С. 16—19. URL: <http://www.jurnaluljuridic.in.ua/archive/2019/6/4.pdf> (дата звернення: 28.04.2023).
4. Мінакова Є. В. Контроль за діяльністю органів місцевого самоврядування: теоретико-правовий аспект: дис. ... к. ю. н.: 12.00.01 / Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. Дніпро, 2021. 244 с. URL: <https://dduvs.in.ua/wp-content/uploads/files/Structure/science/rada/k2/NewF/12/d.pdf> (дата звернення: 28.04.2023).
5. Мінакова Є. В. Правове регулювання контролю за діяльністю органів місцевого самоврядування в Україні в умовах децентралізації влади та євроінтеграції. Нове українське право. 2022. Том 2, Спецвип. 6. С. 64—72. <http://newukrainianlaw.in.ua/index.php/journal/article/view/393/348>. DOI: <https://doi.org/10.51989/NUL.2022.6.2.10> (дата звернення: 28.04.2023).
6. Мішина Н. В. Адміністративно-правові проблеми державного контролю. Наукові праці Національного університету "Одеська юридична академія". Т. 29 / голов. ред. Ю. В. Цуркан-Сайфуліна; МОН України, НУ "ОЮА". Одеса: Видавничий дім "Гельветика", 2021. С. 160—165. URL: <https://hdl.handle.net/11300/16363>. DOI <https://doi.org/10.32837/npuola.v28i29.729> (дата звернення: 28.04.2023).
7. Огляд практики адміністративного нагляду за діяльністю органів місцевого самоврядування в окремих країнах. Центр експертизи доброго врядування. Рада

Європи. м. Страсбург, 31 січня 2020 року CEGG/PAD(2020)2. URL: [http://www.slg-coe.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/CEGGPAD20202\\_UKR.pdf](http://www.slg-coe.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/CEGGPAD20202_UKR.pdf) (дата звернення: 28.04.2023).

8. Петришина М., Стрілець Б. Проблеми правового регулювання адміністративного нагляду та контролю за діяльністю органів місцевого самоврядування: зарубіжний та український досвід. Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка. 2014. № 2 (67). С. 201—217. URL: <https://journal.lduvs.lg.ua/index.php/journal/article/view/794> (дата звернення: 28.04.2023).

9. Пухтинський М. Становлення механізму адміністративного контролю за діяльністю органів місцевого самоврядування відповідно до європейських стандартів. Вісник Академії праці, соціальних відносин і туризму. 2018. № 1. С. 68—71. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/VAPSV\\_2018\\_1\\_16](http://nbuv.gov.ua/UJRN/VAPSV_2018_1_16) (дата звернення: 28.04.2023).

10. Сопільник Р. Л., Єсімов С. С., Ковалів М. В. Форми адміністративно-правового забезпечення законності в роботі органів місцевого самоврядування. Scientific Notes of Lviv University of Business and Law. 2020. № 24, 176—183. URL: <https://nzlubb.org.ua/index.php/journal/article/view/256> (дата звернення: 28.04.2023).

11. Тимофєєв С. П., Домущей І. В. Теоретико-методологічні засади контролю органів місцевого самоврядування. Наукові праці Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу "Києво-Могилянська академія". Серія: Державне управління. 2017. Т. 305, Вип. 293. С. 55—60. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npchdu\\_2017\\_305\\_293\\_12](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npchdu_2017_305_293_12) (дата звернення: 28.04.2023).

12. European Charter of Local Self-Government. Strasbourg, 15.X.1985. Council of Europe. European Treaty Series No 122. Available at: <https://rm.coe.int/168007a088> (accessed: 28.04.2023).

13. Pugach A., Sychenko V., Molodchenko T., Tarasenko T. Supervision and control of local self-government bodies in Ukraine: theoretical and legal approaches to clarification of concepts. Financial and credit activity: problems of theory and practice. 2018. № 2. P. 472-479. URL: <https://fkd.net.ua/index.php/fkd/article/view/1487/1503>; [https://www.researchgate.net/publication/328708771\\_SUPERVISION\\_AND\\_CONTROL\\_OF\\_LOCAL\\_SELF-GOVERNMENT\\_BODIES\\_IN\\_UKRAINE\\_THEORETICAL\\_AND\\_LEGAL\\_APPROACHES\\_TO\\_CLARIFICATION\\_OF\\_CONCEPTS](https://www.researchgate.net/publication/328708771_SUPERVISION_AND_CONTROL_OF_LOCAL_SELF-GOVERNMENT_BODIES_IN_UKRAINE_THEORETICAL_AND_LEGAL_APPROACHES_TO_CLARIFICATION_OF_CONCEPTS); DOI:10.18371/fcaptr.v2i25.136540 дата звернення: 28.04.2023).

## References:

1. Velychko, V.O. (2016), "State control and supervision over the observance of legality in the activity of bodies and officials of local self-government", *Derzhavne budivnytstvo ta mistseve samovriaduvannia*, vol. 32, pp. 95—114, available at: [https://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/12178/1/Velichko\\_95-114.pdf](https://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/12178/1/Velichko_95-114.pdf) (Accessed: 28.04.2023).

2. Denysova, A.V. (2016), "On the ratio of control and supervision in the current legislation: problematic issues of definition", *Naukovy visnyk Uzhhorods'koho universytetu*. Issu 2, vol. 41, pp. 22—25, available at: [http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis\\_nbuv/cgiirbis\\_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP\\_meta&C21COM=S&S21P03=FILA%3D&S21STR=nvuzhpr\\_2016\\_41%282%29\\_\\_6](http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&S21P03=FILA%3D&S21STR=nvuzhpr_2016_41%282%29__6) (Accessed: 28.04.2023).

3. Kasianenko, Ye. (2019), "Foreign practice of control over the activity of local self-government bodies: theoretical and legal analysis", *Jurnalul juridic national:*

*teorie si practica*, vol. 6, pp. 16—19, available at: <http://www.jurnaluljuridic.in.ua/archive/2019/6/4.pdf> (Accessed: 28.04.2023).

4. Minakova, Ye.V. (2021), "Control over the activities of local self-government bodies: theoretical and legal aspect", Abstract of Ph.D. dissertation, Law, Dnipropetrovsk'kyj derzhavnyj universytet vnutrishnikh sprav, Dnipro, Ukraine, available at: <https://dduvs.in.ua/wp-content/uploads/files/Structure/science/rada/k2/NewF/12/d.pdf> (Accessed: 28.04.2023).

5. Minakova, Ye.V. (2022), "Legal regulation of control over the activities of local self-government bodies in Ukraine in the conditions of decentralization of power and european integration", *Nove ukrains'ke pravo*, vol. 2, no. 6, pp. 64—72. DOI: <https://doi.org/10.51989/NUL.2022.6.2.10>.

6. Mishyna, N.V. (2021), "Administrative and legal problems of state control", *Naukovi pratsi Natsional'noho universytetu "Odes'ka iurydychna akademiia"*, vol. 29, pp. 160—165, available at: <https://hdl.handle.net/11300/16363> (Accessed: 28.04.2023). DOI <https://doi.org/10.32837/npuola.v28i29.729>.

7. Council of Europe (2020), "Review of the practice of administrative supervision over the activities of local self-government bodies in individual countries", available at: [http://www.slg-coe.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/CEGGPAD20202\\_UKR.pdf](http://www.slg-coe.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/CEGGPAD20202_UKR.pdf) (Accessed: 28.04.2023).

8. Petryshyna, M. and Strilets', B. (2014), "Problems of legal regulation of administrative supervision and control over the activities of local self-government bodies: foreign and Ukrainian experience", *Visnyk Luhans'koho derzhavnoho universytetu vnutrishnikh sprav imeni E.O. Didorenka*, vol. 2 (67), pp. 201—217, available at: <https://journal.lduvs.lg.ua/index.php/journal/article/view/794> (Accessed: 28.04.2023).

9. Pukhtyns'kyj, M. (2018), "Development of mechanism of administrative control for the activities of local self-government bodies in accordance with european standards", *Visnyk Akademii pratsi, sotsial'nykh vidnosyn i turyzmu*, vol. 1, pp. 68—71, available at: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/VAPSV\\_2018\\_1\\_16](http://nbuv.gov.ua/UJRN/VAPSV_2018_1_16) (Accessed: 28.04.2023).

10. Sopil'nyk, R.L. Yesimov, S.S. and Kovaliv, M.V. (2020), "Forms of administrative and legal provision of legality in the work of local self-government bodies", *Scientific Notes of Lviv University of Business and Law*, vol. 24, 176—183, available at: <https://nzlubb.org.ua/index.php/journal/article/view/256> (Accessed: 28.04.2023).

11. Tymofieiev, S.P. and Domushej, I.V. (2017), "Theoretical and methodological principles of control in local government", *Naukovi pratsi Chornomors'koho derzhavnoho universytetu imeni Petra Mohyly kompleksu "Kyievo-Mohylianska akademiia"*. Serii: Derzhavne upravlinnia, vol. 305, no. 293, pp. 55—60, available at: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npchdu\\_2017\\_305\\_293\\_12](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npchdu_2017_305_293_12) (Accessed: 28.04.2023).

12. Council of Europe (1985), "European Charter of Local Self-Government", *European Treaty Series*, vol. 122, available at: <https://rm.coe.int/168007a088> (Accessed: 28.04.2023).

13. Pugach, A. Sychenko, V. Molodchenko, T. and Tarasenko, T. (2018), "Supervision and control of local self-government bodies in Ukraine: theoretical and legal approaches to clarification of concepts", *Financial and credit activity: problems of theory and practice*, vol. 2, pp. 472—479, available at: [https://www.researchgate.net/publication/328708771\\_SUPERVISION\\_AND\\_CONTROL\\_OF\\_LOCAL\\_SELF-GOVERNMENT\\_BODIES\\_IN\\_UKRAINE\\_THEORETICAL\\_AND\\_LEGAL\\_APPROACHES\\_TO\\_CLARIFICATION\\_OF\\_CONCEPTS](https://www.researchgate.net/publication/328708771_SUPERVISION_AND_CONTROL_OF_LOCAL_SELF-GOVERNMENT_BODIES_IN_UKRAINE_THEORETICAL_AND_LEGAL_APPROACHES_TO_CLARIFICATION_OF_CONCEPTS) (Accessed: 28.04.2023). DOI:10.18371/fcaptr.v2i25.136540

Стаття надійшла до редакції 08.05.2023 р.